

Turkish Studies

Volume 14 Issue 2, 2019, p. 217-229

DOI: 10.7827/TurkishStudies.14288

ISSN: 1308-2140

Skopje/MACEDONIA-Ankara/TURKEY

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY

EXCELLENCE FOR THE FUTURE
IBU.EDU.MK

Research Article / Araştırma Makalesi

Article Info/Makale Bilgisi

✍ Received/Geliş: Ekim 2018

✓ Accepted/Kabul: Mart 2019

✍ Referees/Hakemler: Prof. Dr. Osman İMAMOĞLU – Prof. Dr. Baki YILMAZ

This article was checked by iThenticate.

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ALGILANAN SOSYAL DESTEK DÜZEYLERİNİN FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Turan ÇETİNKAYA* - Ayşe Aslı HONÇA**

ÖZET

Bu araştırmanın amacı beden eğitimi ve spor bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin algılanan sosyal destek düzeylerinin belirlenmesidir. Araştırmanın evrenini, 2017-2018 eğitim öğretim döneminde Ahi Evran Üniversitesi ve Dumlupınar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ve Erciyes Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde beden eğitimi ve spor öğretmenliği, antrenörlük eğitimi ve spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören kadın ve erkek öğrenciler oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini ise, bu okullarda öğrenim gören kolayda örnekleme yoluyla seçilen 453 öğrenci oluşturmuştur.

Araştırmada veri toplama aracı olarak katılımcıların demografik özelliklerinin belirlenmesine yönelik kişisel bilgi formu ve Algılanan Sosyal Destek Ölçeği kullanılmıştır. Algılanan Sosyal Destek Ölçeği, üç alt ölçekten ve toplam 50 maddeden oluşmaktadır. Bu alt ölçekler aile, öğretmenler ve arkadaşlar başlıkları altında toplanmıştır. Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı toplam ölçek için 0,93; Aile boyutu için 0,94, Öğretmen boyutu için 0,93 ve Arkadaş boyutu için 0,91 olarak hesaplanmıştır. Ölçek '1= Bana Uygun Değil, 2= Kısmen Uygun, 3= Bana Uygun, şeklinde puanlanmış ve 3'lü likert tipindedir. Çalışmamız için gerçekleştirilen güvenirlik analizinde ölçeğin Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı ölçeğin toplamında 0.93, aile alt boyutunda 0.90, arkadaşlarım alt boyutunda 0.89 ve öğretmenlerim alt boyutunda 0.92 olarak tespit edilmiştir.

İlgili verilerin karşılaştırılmasında dağılım, frekans, t testi ve anova testi kullanılmıştır. İstatistiksel analizler sonucunda katılımcıların algılanan sosyal destek düzeyleri, cinsiyet değişkeni açısından anlamlı farklılık göstermezken, lisanslı sporculuk, bölüm ve üniversite değişkenleri açısından anlamlı farklılık göstermiştir.

* Arş. Gör. Dr. Ahi Evran Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, E-posta: turan.cetinkaya@windowslive.com

** Dr. Öğr. Üyesi, Kastamonu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, E-posta: a.asliyuzgenc@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Algılanan Sosyal Destek, Üniversite Öğrencileri, Algılanan Sosyal Destek Düzeyi

INVESTIGATION OF PERCEIVED SOCIAL SUPPORT LEVELS OF UNIVERSITY STUDENTS IN TERMS OF DIFFERENT VARIABLES

ABSTRACT

The purpose of this study is to determine the perceived social support levels of the students studying in physical training and sports departments. The target population of the study consisted of male and female students studying in the departments of physical education and sports teaching, coaching education and sports management at the School of Physical Education and Sports of Ahi Evran University and Dumlupınar University and at the Institute of Sport Sciences of Erciyes University. The sample of the study consisted of 453 students selected through convenience sampling, who are studying in these schools. As data collection tool in the study, personal information form and Perceived Social Support Scale were used to determine the demographic characteristics of the participants. Distribution, frequency, t test and Anova test were used in comparison of the related data.

The participants' arithmetic mean of the total score received from the perceived social support scale was 124,70. In terms of total scores of the Perceived Social Support Scale, the arithmetic mean of the male participants was 124.75 and the mean score of the female participants was 124.63. This difference was not significant according to gender variable ($p > 0.05$). It was found that arithmetic mean ($x = 126,04$) of the participants who are not certified athletes was higher than those of certified athletes ($x = 122,78$) in terms of the total scale scores according to their sports situation. This difference was statistically significant ($p < 0.05$). According to the total scale scores in terms of departments, it was found that arithmetic mean of participants studying in Physical Education and Sports Teaching Department was higher than the participants studying in coaching education and sports management. This difference was statistically significant ($p < 0.05$).

Conclusion: As a result of the study, while the perceived social support levels of the participants did not differ significantly in terms of gender variable, it was differed significantly in terms of certified or uncertified athletes, department and university variables. Courses on social support can be given to the students.

STRUCTURED ABSTRACT

Recently, many studies point out the importance of social support and focus on this issue as a way of getting rid of negative emotions such as stress and depression which are inevitable in human life (Zimet et al. 1988; Yıldırım, 2016; Yılmaz & Aslan, 2018). Social support is expressed as a perception of the level of support of a person's behaviors such as

family, teachers, close friends and schools that increase the function of the person or provide a buffer task against negative consequences (House and Kahn 1985; Cohen and McKay, 1984). In addition, social support is defined as economic, psychological and social support such as love, respect, interest, appreciation and trust as well as providing information and financial aid (Budak, 1999). McElroy (1997) describes social support as different social elements, including relationships such as the number and frequency of social networks, such as family and friends, which protect the individual from the negative effects of stress. Therefore, individuals in crisis situations need the support of their family members and friends. The support of these unofficial assistants has an important impact on the adaptation process and health of the individual (Çakır and Palabıykoğlu, 1997).

Perceived social support is the general impression that the social network is sufficiently supportive (Sorias, 1988). Perceived social support; inclusion in a social system is a belief that help protection behaviors will reappear when needed (Başer, 2006). Bruhnn and Philips (1984) describe a number of requirements for the positive perception and use of social support by the individual. The authors point out that the individual understands that social support is a need, that he / she feels that they are accessible, and that they understand how to use support. Cohen and Wills (1985) report that social support has a direct or indirect impact on mental health variables. Researchers argue that social support has a direct impact on an individual's mental health, regardless of the number of stresses the individual has. In addition, researchers report that the social network provides individual, regular positive and stable experiences, social rewards and appropriate roles within society.

Students in higher education in the field of physical education and sports are faced with a number of difficulties, especially in sportive participation. The need to meet the requirements of the sporting life and at the same time to fight for the desired academic success can compare them with a number of physical and mental problems.

Based on this information, the purpose of this study is to examine the perceived social support levels of university students who are trained in physical education and sports in terms of various variables.

The population of this study consisted of male and female students attending physical education and sports education, coaching training and sports management departments at the School of Physical Education and Sports of Ahi Evran University and Dumlupınar University and Erciyes University Faculty of Sport Sciences in 2017-2018 education period. The sample of the study consisted of 453 students who were selected through sampling in these schools.

The personal information form as a data collection tool and the perceived social support scale developed by Yıldırım (1997) and revised by Yıldırım (2005) were used. It was developed by Yıldırım (1997) to determine the level of social support that an individual receives from his family, friends and teachers. Perceived Social Support Scale was tested by statistical means and consisted of three subscales and 50 items in total. These subscales are grouped under the headings of family, teachers and friends. 47 items in the scale consist of positive and three items consist of negative expressions. Accordingly, three points of the scale are

scored back and total scores are obtained. The high score obtained from the scale indicates that the social support perceived by the participant increased and the low score indicated that the perceived social support decreased.

When the social support scores of the participants were compared with respect to the gender variable, no significant difference was observed between the groups. This situation is thought to be due to the fact that the participants are from similar socio-cultural environments. Demirtaş (2007) 's work, the results of our research has similar features. The author reports that the research group's perceived social support scores do not differ in terms of gender variable. Again, Şahin (2011) states that there is no difference between gender and perceived social support in his study on university students. These studies are in parallel with the results of our study. Unlike the findings of our study, it is found in researches that reach different findings in terms of gender variable. The findings of Malecki and Elliott (1999) and Baser (2006) differ from our study in terms of gender variable. The researchers state that female participants receive higher support from men. Caglayan et al (2011) in their study, the family sub-dimension for female participants, they reported that they receive high support compared to male participants. In Çivilidağ, (2003) and Newman et al. (2007), they point out that female participants provide high social support compared to men.

The level of social support perceived by the participants according to the licensed athletic variable varies in terms of the total score of the scale. In terms of social support seen from family, friends and teachers, no differentiation was observed. The scores of students who do not do sports under license are significantly higher than those who are licensed. In other words, participants who do not have licensed sports have more social support. The reason for this situation is thought to be caused by the original habitats of athletes. Developing entrepreneurship and assertiveness characteristics from an early age can cause athletes to not need any outside assistance. Humprey (1993) states that the social relations, school achievements and social control levels of the individuals who participate in sportive activities are higher than those of their sedentary peers and they need less social support from the environment. This finding of the researcher is parallel with our study. Ludvigson (2013) discusses this situation from a different perspective. The author notes that, in particular, students who practice in team sports are more likely to receive such support from their teammates, although there is a social support opportunity available from outside.

While the level of social support perceived by the participants according to the department variable showed a significant difference in the total scale score and the teacher sub-dimension, no significant difference was observed in the family and friend sub-dimension. Demir (2013) shows similarities in our study with our findings. The researcher reports that the perceived social support points do not differ in terms of the department variable.

While the level of social support perceived by the participants according to the university variable showed a significant difference in the total scale score and the teacher sub-dimension, no significant difference was observed in the family and friend sub-dimension. It is thought that

this situation may be caused by the unique subcultures of the different geographical locations where the universities are connected and the socio-cultural differences of the participants.

The fact that the researches in the literature in the literature will be multifaceted and include different disciplines will provide a broad perspective. The concept of social support, intertwined with psychological factors that make important contributions in sports, is considered to be a topic that should be emphasized.

Keywords: Perceived social support, university students, perceived social support level

Giriş

Son zamanlarda birçok araştırma sosyal desteğin önemine işaret etmekte ve insan hayatında kaçınılmaz olan stres ve depresyon gibi olumsuz duygulardan kurtulmanın bir yolu olarak bu konuya yoğunlaşmaktadır (Zimet ve ark. 1988; Yıldırım, 2016; Yılmaz & Aslan, 2018). Sosyal destek kişinin işlevlerini artırmaya yönelik veya olumsuz sonuçlara karşı tampon görevi sağlayan aile, öğretmen, yakın arkadaş ve okul gibi sosyal birimlerin kişinin davranışlarını destekleme düzeyine ilişkin algı olarak ifade edilir (House ve Kahn 1985; Cohen ve McKay 1984). Ayrıca sosyal destek, kişinin çevresinden gördüğü sevgi, saygı, ilgi, takdir ve güvenin yanında, bilgi sağlama ve maddi yardım gibi ekonomik, psikolojik ve sosyal nitelikli destek olarak tanımlanmaktadır (Budak, 1999). McElroy (1997) ise sosyal desteği, bireyi stresin olumsuz etkilerinden koruyan aile ve arkadaş gibi sosyal ağların sayısı ve sıklığı gibi ilişkileri de içeren farklı sosyal unsurlar olarak ifade eder. Bu nedenle kriz durumlarında bireyler, aile üyeleri ve arkadaşlarının desteğine ihtiyaç duyarlar. Bu resmi olmayan yardımcılarının desteği bireyin uyum süreci ve sağlığı üzerinde önemli etkiye sahiptir (Çakır ve Palabıyıkoglu, 1997).

Sosyal destek, işlevsel ve yapısal destek olarak iki kategoriye ayrılmaktadır. İşlevsel destekte, verilen yardımın birey için ne ifade ettiği, birey için yardımın ne kadar önemli olduğu, ayrıca bireyin ihtiyacı olan desteğin ne kadarının karşılandığı önemlidir. Yapısal destekte ise, kişiye destek veren kişilerin sayısı, kişinin kimlerden destek aldığı ve bu kişilerin bireye yakınlık derecesi oldukça önemlidir. (Yıldırım, 2005).

Algılanan sosyal destek, sosyal ağın yeterince destekleyici olup olmadığı hakkında bireyin genel izlenimidir (Sorias, 1988). Algılanan sosyal destek; bir sosyal sistemin içine dahil edilme, yardım korunma ile ilgili davranışların ihtiyaç duyulduğunda yeniden ortaya çıkacağına ilişkin inançtır (Başer, 2006). Bruhn ve Philips (1984), sosyal desteğin birey tarafından olumlu bir şekilde algılanması ve kullanılması için birtakım gerekliliklerden bahsederler. Yazarlar bireyin sosyal desteğin bir ihtiyaç olduğunu bilmesini ve ulaşılabilir olduğunu hissetmesini, desteği nasıl kullanabileceğini anlamasına işaret ederler. Cohen ve Wills (1985) sosyal desteğin ruh sağlığı ile ilgili değişkenler üzerine doğrudan veya dolaylı etkisi olduğunu bildirirler. Araştırmacılar bireyin yaşadığı stresin sayısından bağımsız olarak, sosyal desteğin bireyin ruh sağlığı üzerine doğrudan etkisi olduğunu savunurlar. Ayrıca araştırmacılar sosyal ilişki ağının bireye, düzenli pozitif ve durağan yaşantılar, sosyal ödüller ve toplum içinde uygun roller sağladığını bildirirler.

Beden eğitimi ve spor alanında yükseköğrenim gören öğrenciler, özellikle sportif katılımın getirdiği birtakım zorluklarla karşı karşıyadırlar. Sporculuk hayatının gerekliliklerini sağlamak ve aynı zamanda kendilerinden istenen akademik başarı için mücadele etme ihtiyacı, onları birtakım fiziksel ve ruhsal sorunlarla karşılaştırabilir. Örneğin sıradan bir okul öğrencisi, ailesine veya sorumlu olduğu kimselere karşı iyi bir akademik dereceyle, onlara olan yükümlülüğünü yerine getirerek, herhangi aksi bir durumda görmesi muhtemel olumsuz bir tepkiden kurtulabilmekte iken, sporcu öğrenciler bunların yanı sıra antrenörlerine, takımlarına ve bağlı bulundukları birime karşıda sorumludurlar (Watt ve Moore,

2001). Sporcu öğrencilerin mevcut öğrencilerden ayrı olarak, bölünmüş hedef yönelimleri onlarda birtakım uyumsuzluklar yaratabilir. Dolayısı ile iletişimde oldukları sosyal ağların genişletilmesi ve bu ağlardan üst düzeyde destek almaları, bu tür olumsuzluklarla kolay baş etmelerine yardım edebilir.

Bu bilgilerden hareketle bu araştırmanın amacı, beden eğitimi ve spor eğitimi gören üniversite öğrencilerinin, algıladıkları sosyal destek düzeylerini çeşitli değişkenler açısından incelemektir.

2. Yöntem

2.1. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, 2017-2018 eğitim öğretim döneminde Ahi Evran Üniversitesi ve Dumlupınar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ve Erciyes Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde beden eğitimi ve spor öğretmenliği, antrenörlük eğitimi ve spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören kadın ve erkek öğrenciler oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemi ise, bu okullarda öğrenim gören kolayda örnekleme yoluyla seçilen 453 öğrenci oluşturmuştur.

2.2. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu ve Yıldırım (1997) tarafından geliştirilen ve yine Yıldırım (2005) tarafından revize edilen algılanan sosyal destek ölçeği kullanılmıştır. Bireyin ailesinden, arkadaş ve öğretmeninden, elde ettiği sosyal destek düzeyini belirlemek amacıyla Yıldırım (1997) tarafından geliştirilmiştir. Algılanan Sosyal Destek Ölçeği istatistiksel yollarla sınanmış, üç alt ölçekten ve toplam 50 maddeden oluşmaktadır. Bu alt ölçekler aile, öğretmenler ve arkadaşlar başlıkları altında toplanmıştır. Ölçekte yer alan 47 madde olumlu, üç madde ise olumsuz ifadelerden oluşmaktadır. Buna bağlı olarak ölçeğin üç maddesi tersten puanlanarak toplam puanlar elde edilmektedir. Ölçekten alınan yüksek puan katılımcının algıladığı sosyal desteğin arttığını, düşük puan ise algılanan sosyal desteğin azaldığını ifade eder. Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı toplam ölçek için 0,93; Aile boyutu için 0,94, Öğretmen boyutu için 0,93 ve Arkadaş boyutu için 0,91 olarak hesaplanmıştır. Ölçek ‘1= Bana Uygun Değil, 2= Kısmen Uygun, 3= Bana Uygun, şeklinde puanlanmış ve 3’lü likert tipindedir. Çalışmamız için gerçekleştirilen güvenirlik analizinde ölçeğin Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı ölçeğin toplamında 0.93, aile alt boyutunda 0.90, arkadaşlarım alt boyutunda 0.89 ve öğretmenlerim alt boyutunda 0.92 olarak tespit edilmiştir.

2.3. Verilerin Toplanması

Araştırmada kullanılan anket formu, 2017-2018 eğitim öğretim döneminde Ahi Evran Üniversitesi ve Dumlupınar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ve Erciyes Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde beden eğitimi ve spor öğretmenliği, antrenörlük eğitimi ve spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören kadın ve erkek öğrencilere uygulanmıştır. Araştırmada yer alan sporculara araştırmaya katılmadan önce araştırmanın amacı ile ilgili gerekli açıklamalar yapılmış ve veri toplama aracının doldurulması hakkında detaylı bilgilere yer verilmiştir. Araştırmacı tarafından toplanan veri toplama aracı, kontrol edilerek eksik veya yanlış doldurulanlar araştırma dışında tutulmuştur. Daha sonra, katılımcılara uygulanan veri toplama formundan geçerli ve kabul edilebilir nitelikte olanları (453 adet), değerlendirilmek üzere kodlanarak elektronik ortama aktarılmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırmada toplanan verilerin analizi SPSS 20.0 istatistik paket programında yapılmıştır. Verilerinin değerlendirilmesinde; dağılım, frekans, t testi ve anova testi yapılmıştır. Verilerin analizi için yapılan testlerde; parametrik testlerin sayıltılarından varyansların eşitliği ilkesi temel olarak ele alınmış ve varyansların eşit olmaması durumunda “p” değeri anlamlılık düzeyinden küçük olsa dahi gruplar arasında anlamlı bir farklılık aranmamıştır. Analizlerde anlamlılık düzeyi $\alpha = 0.05$ olarak belirlenmiştir (Büyüköztürk, 2006). Verilerin normal dağılım özellikleri toplam ölçek puanı ve alt

boyutlar için çarpıklık (-,32) - basıklık (,84) değerlerinin ise ± 1.00 aralığında olduğu görülmüştür (Hair ve ark 2013).

3. Bulgular

Tablo 1. Algılanan Sosyal Destek Ölçeği ve Alt Boyutları İçin Cronbach's Alpha İç Tutarlılık Katsayıları

Reliability Statistics	Cronbach's Alpha	N of Items
Algılanan Sosyal Destek Toplam	0.93	50
Aile alt boyutu	0.90	20
Arkadaş alt boyutu	0.89	13
Öğretmen alt boyutu	0.92	17

Ölçeğin Cronbach's Alpha İç Tutarlılık Katsayıları toplam ölçek için 0.93, aile alt boyutunda 0.90, arkadaşlarım alt boyutunda 0.89 ve öğretmenlerim alt boyutunda 0.92 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 2. Tüm Katılımcılar İçin Algılanan Sosyal Destek ve Alt Boyutlarının Puan Dağılımları

Ölçek	N	Ort.	Ss
Toplam ölçek puanı	453	124.70	15.30
Aile alt boyutu	453	52.28	7.02
Arkadaş alt boyutu	453	32.72	5.32
Öğretmen alt boyutu	453	39.69	7.76

Araştırma kapsamındaki katılımcıların, algılanan sosyal destek ölçeğinden aldıkları toplam puanların aritmetik ortalaması 124.70 ve standart sapması 15.30'dur. Aile alt boyutundan aldıkları toplam puanların aritmetik ortalaması 52.28 ve standart sapması 7.02, arkadaş alt boyutundan aldıkları toplam puanların aritmetik ortalaması 32.72 ve standart sapması 5.32, öğretmen alt boyutundan aldıkları toplam puanların aritmetik ortalaması 39.69 ve standart sapması 7.76'dır.

Tablo 3. Katılımcılara Ait Tanımlayıcı İstatistiklerin Frekans ve Yüzdelik Dağılımları

Değişkenler	Alt Değişkenler	f	%
Cinsiyet	Erkek	256	56,5
	Bayan	197	43,5
Lisanslı sporculuk	Evet	186	41,1
	Hayır	267	58,9
Bölüm	Beden Eğ.Öğrt	149	32,9
	Spor Yöneticiliği	166	36,6
	Antrenörlük	138	30,5
Üniversite	Ahi Evran	168	37,1
	Dumlupınar	146	32,2
	Erciyes	139	30,7
Toplam		453	100

Araştırmaya Ahi Evran Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Dumlupınar Üniversitesi ve Erciyes Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ve Fakültelerinde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Antrenörlük Eğitimi ve Spor Yöneticiliği bölümünde öğrenim gören 453 öğrenci katılmıştır. Katılım sağlayan öğrencilerden 256'sı erkek, 197 kişi ise kadındır. Lisanslı spor yapan öğrenci sayısı 186'dır. Katılımcılardan beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 149, spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören 166 ve antrenörlük bölümünde öğrenim gören

öğrenci sayısı 138'dir (Tablo 2). Öğrencilerin 168'i Ahi Evran Üniversitesinde, 146'sı Dumlupınar Üniversitesinde ve 139'u Erciyes Üniversitesinde öğrenim görmektedir.

Tablo 4. Katılımcıların Cinsiyet Değişkenine Göre Algılanan Sosyal Destek Düzeyleri İçin Yapılan T Testi Sonuçları

	Cinsiyet	n	x	s	sd	t	p
Toplam ölçek	Erkek	256	124,7578	14,86844	451	,081	,935
	Kadın	197	124,6396	15,89786			
Aile	Erkek	256	52,1328	6,72411	451	-,532	,595
	Kadın	197	52,4873	7,40836			
Arkadaş	Erkek	256	32,7344	5,12508	451	,037	,971
	Kadın	197	32,7157	5,59249			
Öğretmen	Erkek	256	39,8906	7,67347	451	,617	,538
	Kadın	197	39,4365	7,88387			

Tablo 4 incelendiğinde, Algılanan Sosyal Destek Ölçeği toplam puanları açısından ($X=124,75$) erkek katılımcıların aritmetik ortalamalarının kadınlarınkinden yüksek olduğu görülmektedir. Alt boyutlar açısından ise, Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinin Arkadaş ($X=32,73$) ve Öğretmen ($X=39,89$) alt boyutlarında da erkek katılımcıların aritmetik ortalamalarının kadınlarınkinden yüksek olduğu görülmektedir. Ayrıca Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinin Aile ($X=52,48$) alt boyutunda ise, kadınların aritmetik ortalamalarının erkeklerinkinden yüksek olduğu görülmektedir. Grup ortalamaları arasındaki bu farkların istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı t testi ile incelenmiş olup, analiz sonuçları katılımcıların Algılanan Sosyal Destek Ölçeği toplamından ($t=,081; p<0.05$) ve Aile ($t=-,532; p<0.05$), Arkadaş ($t=,037; p<0.05$), Öğretmen ($t=,617; p<0.05$) alt boyutlarından aldıkları puanların cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir.

Tablo 5. Katılımcıların Lisanslı Sporculuk Değişkenine Göre Algıladıkları Sosyal Destek Düzeylerini belirlemek için yapılan t testi sonuçları

	Lisanslı sporculuk	n	x	s	sd	t	p
Toplam ölçek	Evet	186	122,7796	15,89798	451	-2,246	,027
	Hayır	267	126,0487	14,76411			
Aile	Evet	186	51,5699	7,15979	451	-1,818	,072
	Hayır	267	52,7865	6,89743			
Arkadaş	Evet	186	32,3226	5,43096	451	-1,347	,181
	Hayır	267	33,0075	5,24583			
Öğretmen	Evet	186	38,8871	7,96568	451	-1,850	,067
	Hayır	267	40,2547	7,57833			

Tablo 5 incelendiğinde, Algılanan Sosyal Destek Ölçeği toplam puanları açısından ($X=126,04$) lisanslı sporcu olmayan katılımcıların aritmetik ortalamalarının lisanslı sporcu olanlardan yüksek olduğu görülmektedir. Alt boyutlar açısından ise Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinin Aile ($X=52,48$),

Arkadaş ($X=32,73$) ve Öğretmen ($X=39,89$) alt boyutlarında da lisanslı sporcu olmayan katılımcıların aritmetik ortalamalarının lisanslı sporcu olanlardan yüksek olduğu görülmektedir. Grup ortalamaları arasındaki bu farkların istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı t testi ile incelenmiş olup, analiz sonuçları katılımcıların Algılanan Sosyal Destek Ölçeği toplamından ($t=-2,246; p<0,05$) aldıkları puanların lisanslı sporculuk değişkenine göre, lisanslı sporcu olmayanlar lehine istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaştığını göstermektedir. Ayrıca analiz sonuçları katılımcıların Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinin Aile ($t=-1,818; p<0,05$), Arkadaş ($t=-1,347; p<0,05$) ve Öğretmen ($t=-1,850; p<0,05$) alt boyutlarından aldıkları puanların lisanslı sporculuk değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir.

Tablo 6. Katılımcıların Bölüm Değişkenine Göre Algıladıkları Sosyal Destek Düzeylerini belirlemek için yapılan anova testi sonuçları

	Bölüm	n	x	ss	f	p
Toplam Ölçek	Öğretmenlik	149	126,7517	14,33900	3,213	,041
	Spor Yöneticiliği	166	122,4639	16,30974		
	Antrenörlük	138	125,1957	14,82248		
	Toplam	453	124,7064	15,30746		
Aile	Öğretmenlik	149	52,4899	6,84146	,892	,410
	Spor Yöneticiliği	166	51,7229	7,29768		
	Antrenörlük	138	52,7464	6,88706		
	Toplam	453	52,2870	7,02409		
Arkadaş	Öğretmenlik	149	33,0201	5,39328	,571	,565
	Spor Yöneticiliği	166	32,3916	5,18129		
	Antrenörlük	138	32,8116	5,44455		
	Toplam	453	32,7263	5,32735		
Öğretmen	Öğretmenlik	149	41,2416	7,04776	5,569	,004
	Spor Yöneticiliği	166	38,3494	7,94593		
	Antrenörlük	138	39,6377	8,01180		
	Toplam	453	39,6932	7,76028		

Tablo 6 incelendiğinde, Algılanan Sosyal Destek Ölçeği toplam puanları açısından ($X=126,75$) Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünde okuyan katılımcıların aritmetik ortalamalarının diğer bölümlerde okuyanlardan yüksek olduğu görülmektedir. Alt boyutlar açısından ise, Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinin Aile alt boyutunda ($X= 52,74$) antrenörlük eğitimi bölümünde okuyan katılımcıların aritmetik ortalamalarının diğer bölümlerde okuyanlardan yüksek olduğu, Arkadaş ($X=33,02$) ve Öğretmen ($X=41,24$) alt boyutlarında ise, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünde okuyan katılımcıların aritmetik ortalamalarının diğer bölümlerde okuyanlardan yüksek olduğu görülmektedir. Grup ortalamaları arasındaki bu farkların istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı Anova testi ile incelenmiş olup, analiz sonuçları katılımcıların Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinin toplamından ($f=3,213; p<0,05$) ve ölçeğin Öğretmen ($f=5,569; p<0,05$) alt boyutundan aldıkları puanların bölüm değişkenine göre Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümü okuyanlar lehine istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaştığını göstermektedir. Ayrıca analiz sonuçları katılımcıların, Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinin Aile ($f=,892; p<0,05$) ve Arkadaş ($f=,571; p<0,05$) alt boyutlarından aldıkları puanların, bölüm değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir.

Tablo 7. Katılımcıların Üniversite Değişkenine Göre Algıladıkları Sosyal Destek Düzeylerini belirlemek için yapılan anova testi sonuçları

	Üniversite	n	x	ss	f	p
Toplam Ölçek	Ahievran	168	127,1845	15,09913	4,388	,013
	Dumlupınar	146	122,1096	16,15405		
	Erciyes	139	124,4388	14,23769		
	Toplam	453	124,7064	15,30746		
Aile	Ahievran	168	52,9048	6,72580	1,579	,207
	Dumlupınar	146	51,5000	8,04749		
	Erciyes	139	52,3669	6,13867		
	Toplam	453	52,2870	7,02409		
	Üniversite	n	x	ss	f	p
Arkadaş	Ahievran	168	33,1786	5,35374	,963	,382
	Dumlupınar	146	32,4452	5,42794		
	Erciyes	139	32,4748	5,18824		
	Toplam	453	32,7263	5,32735		
Öğretmen	Ahievran	168	41,1012	7,85851	5,726	,004
	Dumlupınar	146	38,1644	7,62304		
	Erciyes	139	39,5971	7,52071		
	Toplam	453	39,6932	7,76028		

Tablo 7 incelendiğinde, Algılanan Sosyal Destek Ölçeği toplam puanlarında ($X=127,18$) ve Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinin Aile ($X= 52,90$), Arkadaş ($X=33,17$) ve Öğretmen ($X=41,10$) alt boyutlarında, Ahi Evran Üniversitesinde okuyan katılımcıların aritmetik ortalamalarının diğer üniversitelerde okuyanlardan yüksek olduğu görülmektedir. Grup ortalamaları arasındaki bu farkların istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı Anova testi ile incelenmiş olup, analiz sonuçları katılımcıların Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinin toplamından ($f=4,388; p<0.05$) ve ölçeğin Öğretmen ($f=5,726; p<0.05$) alt boyutundan aldıkları puanların üniversite değişkenine göre Ahi Evran Üniversitesinde okuyanlar lehine istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaştığını göstermektedir. Ayrıca analiz sonuçları katılımcıların, Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinin Aile ($f=1,579; p<0.05$) ve Arkadaş ($f=,963; p<0.05$) alt boyutlarından aldıkları puanların, üniversite değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir.

4. Tartışma ve Sonuç

Bu bölümde katılımcıların algıladıkları sosyal destek düzeylerine dair tespitlere yer verilmiş, katılımcıların algılanan sosyal destek düzeyi puanlarının cinsiyet, lisanslı sporculuk, bölüm ve üniversite değişkenleriyle ilişkisine dair bulgular yorumlanmıştır.

Katılımcıların cinsiyet değişkeni açısından algılanan sosyal destek puanları karşılaştırıldığında gruplar arası anlamlı farklılaşma görülmemiştir. Bu durumun katılımcıların benzer sosyo-kültürel çevrelerden olmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Demirtaş (2007)'in yaptığı çalışma, sonuçları itibarıyla araştırmamıza benzer özellikler taşır. Yazar cinsiyet değişkeni açısından araştırma grubunun, algıladıkları sosyal destek puanlarının farklılaşmadığını bildirir. Yine Şahin (2011) üniversite öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada cinsiyet ile algılanan sosyal destek arasında farklılaşma olmadığını ifade eder. Bu çalışmalar sonuçları itibarıyla çalışmamızla paralellik göstermektedir. Araştırma bulgularımızdan farklı olarak cinsiyet değişkeni açısından farklı bulgulara ulaşan araştırmalarda mevcuttur. Malecki ve Elliott (1999) ve Başer (2006)'in bulguları cinsiyet değişkeni açısından çalışmamızdan ayrılmaktadır. Araştırmacılar kadın katılımcıların erkeklerden yüksek destek aldıklarını ifade ederler. Çağlayan ve ark (2011) ise yaptıkları çalışmada, aile alt boyutu için kadın katılımcıların, erkek katılımcılara oranla yüksek destek aldıklarını bildirirler. Çivilidağ, (2003) ve

Newman ve ark., (2007)'da kadın katılımcıların erkeklere oranla yüksek sosyal destek sağladıklarına işaret ederler.

Katılımcıların lisanslı sporculuk değişkenine göre algıladıkları sosyal destek düzeyleri ölçek toplam puanı açısından farklılaşmaktadır. Aile, arkadaş ve öğretmenlerden görülen sosyal destek açısından ise herhangi bir farklılaşma görülmemiştir. Lisanslı olarak spor yapan öğrencilere oranla, lisanslı olarak spor yapmayan öğrencilerin puanları anlamlı olarak yüksektir. Yani lisanslı spor yapmayan katılımcılar daha fazla sosyal destek görmektedirler. Bu durumun sebebinin sporcu bireylerin özgün yaşam alanlarından kaynaklı olabileceği düşünülmektedir. Sporcuların küçük yaşlardan itibaren girişimcilik ve atılganlık özelliklerini geliştirmeleri dışarıdan alınacak bir yardıma gereksinim duymamalarına neden olabilir. Humprey (1993) bu durumu sportif katılım sağlayan bireylerin sosyal ilişkilerinin, okul başarılarının ve sosyal kontrol seviyelerinin sedanter akranlarına göre daha yüksek olduğunu ve çevreden alınabilecek çeşitli sosyal desteklere daha az gereksinim duydukları şeklinde ifade eder. Araştırmacının bu bulgusu çalışmamızla paralellik teşkil eder. Ludvigson (2013) bu durumu farklı bir perspektiften ele alır. Yazar özellikle takım sporu yapan öğrencilerin, dışarıdan alınabilecek sosyal bir destek fırsatı olmasına rağmen, onların bu tür bir desteği takım arkadaşlarından almasını daha olası bir durum olduğunu bildirir.

Katılımcıların bölüm değişkenine göre algıladıkları sosyal destek düzeyleri, toplam ölçek puanında ve öğretmen alt boyutunda anlamlı farklılık göstermişken aile ve arkadaş alt boyutunda herhangi bir anlamlı farklılık görülmemiştir. Demir (2013) yaptığı çalışmada bulguları itibariyle çalışmamızla benzerlik göstermektedir. Araştırmacı algılanan sosyal destek puanlarının bölüm değişkeni açısından farklılaşmadığını bildirir.

Katılımcıların öğrenim görülen üniversite değişkenine göre algıladıkları sosyal destek düzeyleri, toplam ölçek puanında ve öğretmen alt boyutunda anlamlı farklılık göstermişken aile ve arkadaş alt boyutunda herhangi bir anlamlı farklılık görülmemiştir. Bu durumun üniversitelerin bağlı oldukları farklı coğrafi yerlerin kendine özgün alt kültürlerinden ve katılımcıların sosyo-kültürel farklılıklarından kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

Alan yazında yapılacak araştırmaların çok yönlü ve farklı disiplinleri içermesi konuyla ilgili geniş bir bakış açısı sağlayacaktır. Özellikle spor alanında önemli katkılar sağlayan psikolojik faktörlerle iç içe geçmiş sosyal destek kavramının, önemle üzerinde durulması gereken bir konu başlığı olduğu düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Başer, Z. (2006). *Aileden Algılanan Sosyal Destek İle Kendini Kabul Düzeyi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ataturk Üniversitesi, Erzurum.
- Bruhn, J. G. & Philips, B. Y. (1984). Measuring Social Support: A Synthesis of Current Approaches. *Journal of Behavioral Medicine*, 7, 150–170.
- Budak, B. (1999). *Çocukluk Çağı Lösemileri ve Sosyal Destek Sistemlerinin Aile İşlevlerine Etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.
- Büyüköztürk, Ş. (2006). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Cohen, S. & McKay, G. (1984). Interpersonal relationships as buffers of the impact of psychological stress on health. *Handbook of Psychology and Health* into, A Baum, JE Singer, S Taylor (eds). Erlbaum Hillsdale, NJ.

- Cohen, S. & Wills, T. A. (1985). Stres, social support, and the buffering hypothesis. *Psychological Bulletin*, 98 (2), 310-357.
- Çağlayan, H. S., Taşgın, Ö. & Çetin, M. Ç. A. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Algılanan Sosyal Destek Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. National Physical Education and Sports Teachers Congress 25-27 May 2011, Van / Yeni Yüzyıl University Education Faculty Journal Special Issue, 189-198.
- Çakır, Y. & Palabıyıkoglu, R. (1997). Gençlerde sosyal destek-çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeğinin güvenirlik ve geçerlik çalışması. *Kriz Journal*, 5, 15-24.
- Çivilidağ, A. (2003). *Anadolu lisesi ve özel lise öğretmenlerinin iş tatmini, iş stresi ve algılanan sosyal destek düzeylerinin karşılaştırılmasına yönelik bir analiz*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Demir, S. (2013). *Dicle Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Psikolojik Şiddet İle Sosyal Destek Algıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Harran Üniversitesi, Şanlıurfa.
- Demirtaş, A. S. (2007). *İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinde Algılanan Sosyal Destek Ve Yalnızlık Düzeyleri İle Stresle Başa Çıkma Düzeyleri Arasındaki İlişki*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2013). *Multivariate Data Analysis*: Pearson Education Limited.
- House, J. S. & Kahn, R. L. (1985). Measures and concepts of social support. *Social Support and Health into*, Cohen, S., & Syme, S.L. (eds). Academic Press Orlando p: 83-108.
- Humphrey, J. H. (1993). *Sports for Children: A Guide for Adults*. Springfield: Charles C. Thomas Publisher.
- Johnson, J. H. & Sarason, I. G. (1979). Moderator variables in life stress research. In I. G. Sarason & C. D. Spielberger (Eds.), *Stress and anxiety*. Vol. 6 (pp. 151-167). Washington, DC: Hemisphere.
- Ludvigson, C. (2013). Health risk behaviors of female student-athletes and the relationship to social support and athletic identity (Doctoral Dissertation). Retrieved from ProQuest Dissertation & Theses Full Text. (3567863).
- Malecki, C. K. & Elliott, S. N. (1999). Adolescents Ratings of Perceived Social Support and Its Importance: Validation of The Student Social Support Scale. *Psychology In The School*, 36(6), 473- 483.
- McElroy, J. (1997). Loneliness, social support and personality. [http:// www.psych.stir.ac.uk/documents/4612/practical4.html](http://www.psych.stir.ac.uk/documents/4612/practical4.html).
- Newman, B. M., Newman, P. R., Griffen, S., O'Connor, K. & Spas, J. (2007). The relationship of social support to depressive symptoms during the transition to high school. *Adolescence*, 42(167), 441-459.
- Şahin, G. N. (2011). Üniversite öğrencilerinin kendini açma, öznel iyi oluş ve algıladıkları sosyal destek düzeylerinin karşılaştırılması. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Watt, S. K. & Moore, J. L. III. (2001). Who Are Student Athletes? New Directions for Student Services. Wiley online library, Jossey-Bass, A Publishing Unit of John Wiley & Sons, Inc., 93, 7-18.

-
- Yıldırım, İ. (1997). Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinin geliştirilmesi güvenirliği ve geçerliği. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 13, 81-87.
- Yıldırım, İ. (2005). Algılanan sosyal destek ölçeği'nin revizyonu. Eğitim Araştırmaları-Eurasian Journal of Educational Research, 17, 221-236.
- Yıldırım, İ. (2016). Akademik başarı düzeyleri farklı olan lise öğrencilerinin bazı değişkenlere göre sosyal destek düzeyleri. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 2(10).
- Yılmaz, E , Aslan, S . (2018). Lise Öğretmenlerinde Tükenmişlik, İş Doyumu ve Algılanan Sosyal Destek: Bursa İli Örneği. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 18 (3), 1861-1886.
- Zimet, G. D., Dahlem, N. W., Zimet, S. G. & Farley, G. K. (1988) The multidimensional scale of perceived social support. *J Person Assess*, 52, 30-41.